

21.6.2023

Museonjohtaja

Kaupunginmuseon lausunto Roihuvuoren kirkon ympäristön asemakaavaehdotuksesta

HEL 2018-010154 T 10 03 03

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Roihuvuoren kirkon ympäristön asemakaavaehdotuksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Roihuvuoren keskustassa korttelia 43217 ja sekä aluetta reunustavia katualueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa asuinkerrostalojen ja uuden isomman päiväkotirakennuksen rakentamisen. Kaavamuutoksessa kirkko suojellaan ja julkisten lähialueiden korttelialueella puistokäytössä ollut alue muutetaan asemakaavassa puistoalueeksi. Korttelissa sijaitsevien kirkon sivurakennuksen ja nykyisen päiväkotirakennuksen purkamisen mahdollistetaan.

Tavoitteena on rakentaa arvokkaaseen kirkon ympäristöön soveltuvia asuinkerrostaloja sekä muodostaa kirkon ja asuinkerrostalojen väliin kirkkopihan alkuperäistä ilmettä säilyttävä omaleimainen julkinen tila. Tavoitteena on lisäksi suuremman yhdistetyn päiväkotijä ja avoimen leikkipuiston rakennuksen rakentaminen nykyisen nuorisotalon paikalle.

Tavoitteena on myös kohentaa puistoa ja vahvistaa korttelin poikki kulkevia kävelyn ja pyöräilyn reittejä. Kaavamuutoksessa on kerrosalaa 11 550 k-m². Uutta asuntokerrosalaa on 7 100 k-m² ja uutta liiketilakerrosalaa on 150 k-m². Uudelle päiväkodille osoitettua yleisten rakennusten kerrosalaa on 2 500 k-m², josta 1 500 k-m² on kaava-alueella uutta. Suojeltavan kirkkorakennuksen kerrosala on 1 800 k-m².

OAS-lausunnossaan museo totesi, että esitetty viitesuunnitelma vaatii paitsi yksityiskohtaisempaa Roihuvuoren suunnitteluperiaatteiden tutkimista, myös Roihuvuoren arkkitehtuurikilpailun tavoitteiden jalostamista ja päivittämistä, sekä toteutuneen kirkon ja seurakuntasiiven välisen massoittelun jännitteen tutkimista. Lisäksi hanke vaatii kokonaisuudessaan laajempaa ja yksityiskohtaisempaa maisemavaikutusten analyysiä.

Annetussa vastineessa todetaan, että kirkon ja täydennysrakentamisen massoittelun suhdetta, maisemavaikutuksia ja kirkon asemaa kaupunkitilassa sekä maantason katutilojen näkymiä on tutkittu massoittelumallin sekä alueleikkausten avulla. Kaavaehdotuksen aineistoon on lii-

21.6.2023

Museonjohtaja

tetty Roihuvuoren kirkon ja seurakuntasiiven rakennushistoriaselvitys, jossa on tarkasteltu mm. korttelin historiallisia suunnitteluperiaatteita ja arkkitehtuurikilpailun tavoitteita. Suunnitelmaan on tehty muutoksia näiden tarkastelujen pohjalta. Asuinrakennuksia on madallettu kerroksella ja näkymäaukkoa puiston ja Tulisuontien suuntaan on avarrettu, jotta kirkon hallitseva asema kaupunkitilassa ja -maisemassa sekä pää- lähestymissuunnista säilyy paremmin. Kaavaratkaisun asuinrakennukset vastaavat kerrosmääriltään Roihuvuoren ydinkortteleiden 1950-luvulla rakentuneita alueita. Kirkkopihan länsireuna ja osa etelärajasta säilyvät avoimina ja alkuperäinen arkkitehtuurikilpailussa 1963 esille tullut tavoite kirkko- ja myymäläkeskuksesta koostuvasta asemakaavallisesta kokonaisuudesta tulee edelleen huomioitua. Vaikka näkymät rajautuvat aiempaa enemmän, uudisrakennukset muodostavat selkeälinjaisen ja rauhallisen kehyksen kirkon ympärille. Asuinkorteli korostaa vuonna 1970 rakentuneen kirkon poikkeuksellista muotoa ja sen asemaa kaupunkirakenteessa.

Kaupunginmuseon kannan mukaan kaavaratkaisu on kehittynyt positii-visempaan suuntaan OAS-vaiheesta. Asuinkerrostalojen korkeuksia on laskettu ja näkymäaukoilla mahdollistetaan kirkon kaupunkikuvallisen aseman jonkinasteista säilymistä.

Esitetyssä, 22.12.2022 päivätyssä viitesuunnitelmassa hahmottuu, että seurakuntasiiven tilalle tulevan rakennuksen suljettu, suorakulmainen 3-kerroksinen länsiseinä suhteessa kirkkoaukioon ja portaikkoon, ei luo ideaalia kaupunkitilaa, vaan vaikutelma on lähinnä tyyhkö. Esitetty uudisrakennus on myös huomattavasti seurakuntasiipeä korkeampi ja syvempi. Museo esittääkin, että länsiseinän ja aukion suhdetta vielä kehitettäisiin, ja uudisrakennusta sovitetaan aukioon huolellisemmin, esim. viisteisillä avauksilla tai rakennuksen portaittaisella nousulla.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö